

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ & ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ-ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ
ΔΙΕΡΜΗΝΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΗΝ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ
ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ**

Σαψάνη Γεωργία
Α.Μ.: Ε2016006

Επόπτης καθηγητής: Πολίτης Μιχάλης
Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Καρλάφτη-Μουρατίδη Φωτεινή

Κέρκυρα 2020

**ΤΙΤΛΟΣ: ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕ
ΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ
ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ**

Ως φοιτήτρια του Τμήματος Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας του Ι.Π., δηλώνω ρητά ότι σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.1599/1986, η παρούσα εργασία δεν προσβάλλει κάθε μορφής δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, προσωπικότητας και προσωπικών δεδομένων τρίτων, δεν περιέχει έργα/εισφορές τρίτων για τα οποία απαιτείται άδεια των δημιουργών/δικαιούχων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής συμπεριλαμβανομένων δημοσιευμένων μεταφράσεων, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον και πληρούν τους κανόνες της επιστημονικής παράθεσης.

Η παρούσα εργασία αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία της φοιτήτριας («συγγραφέας/δημιουργός») που την εκπόνησε. Στο πλαίσιο της πολιτικής ανοικτής πρόσβασης η συγγραφέας/δημιουργός εκχωρεί στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο και στο Τμήμα Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας, μη αποκλειστική άδεια χρήσης του δικαιώματος αναπαραγωγής, προσαρμογής, δημόσιου δανεισμού, παρουσίασης στο κοινό και ψηφιακής διάχυσής τους διεθνώς, σε ηλεκτρονική μορφή και σε οποιοδήποτε μέσο, για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, άνευ ανταλλάγματος και για όλο το χρόνο διάρκειας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Η ανοικτή πρόσβαση στο πλήρες κείμενο για μελέτη και ανάγνωση δεν σημαίνει καθ' οιονδήποτε τρόπο παραχώρηση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας του συγγραφέα/δημιουργού ούτε επιτρέπει την αναπαραγωγή, αναδημοσίευση, αντιγραφή, αποθήκευση, πώληση, εμπορική χρήση, μετάδοση, διανομή, έκδοση, εκτέλεση, «μεταφόρτωση» (downloading), «ανάρτηση» (uploading), μετάφραση, τροποποίηση με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά της εργασίας, χωρίς τη ρητή προηγούμενη έγγραφη συναίνεση της συγγραφέα/δημιουργού. Η συγγραφέας/δημιουργός διατηρεί το σύνολο των ηθικών και περιουσιακών του δικαιωμάτων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I.	Πρόλογος.....	6
II.	Ευχαριστίες.....	8
III.	Μετάφρασμα.....	9
IV.	Πρωτότυπο.....	18
V.	Σχολιασμός.....	27
VI.	Γλωσσάρι ορολογίας.....	34
VII.	Βιβλιογραφία.....	35

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Αντικείμενο της παρούσας εργασίας είναι η μετάφραση κειμένων σχετικών με την φορολογική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις προτάσεις για τις χρηματοπιστωτικές συναλλαγές. Τα κείμενα αυτά είναι γραμμένα στη γαλλική γλώσσα και η μετάφρασή τους έγινε στην ελληνική.

Πριν ακόμη βρω το θέμα της παρούσας εργασίας που μόλις ανέφερα, σημαντικό ήταν να επιλέξω το ζεύγος γλωσσών που θα εργαστώ και αν η μετάφραση θα είναι ευθεία ή αντίστροφη. Το ζεύγος γλωσσών που επέλεξα είναι γαλλικά-ελληνικά, επομένως και ευθεία μετάφραση. Αποφάσισα την ευθεία μετάφραση, καθώς η ελληνική είναι η μητρική μου γλώσσα και έτσι μέσω έρευνας αλλά και των γνώσεων που ήδη έχω στην ελληνική από την εκπαίδευση και από την εμπειρία μου, η μετάφραση θα ήταν πιο εύκολη υπόθεση. Η επιλογή της γαλλικής γλώσσας, ως γλώσσα αφετηρίας, έγινε γιατί έχω ασχοληθεί περισσότερο με τη μετάφραση ειδικών κειμένων στη γαλλική απ' ό,τι στην αγγλική, τόσο κατά τη διάρκεια των σπουδών μου όσο και κατά τη διάρκεια της πρακτικής μου άσκησης σε μεταφραστικό γραφείο το περασμένο καλοκαίρι.

Όσον αφορά το είδος του ειδικού κειμένου που ήθελα να ασχοληθώ, η απόφαση ήταν εύκολη. Επιθυμούσα ένα οικονομικό ή ένα νομικό κείμενο. Έπειτα από σκέψη και έρευνα κατέληξα στην επιλογή τριών άρθρων με συναφές θέμα, τα οποία θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε οικονομικού περιεχομένου. Αποφάσισα να ασχοληθώ με την οικονομική μετάφραση, αφενός γιατί έχω ασχοληθεί αρκετά στη διάρκεια των σπουδών μου και αφετέρου γιατί θα ήθελα να ασχοληθώ και στο μέλλον με τον τομέα αυτό σε μεταπτυχιακές σπουδές.

Παρόλο που ως γλώσσα αφετηρίας επέλεξα τη γαλλική, δεν ήθελα το κείμενο να αφορά μόνο τη γαλλική πραγματικότητα. Για το λόγο αυτό μετά από αρκετή έρευνα και συζήτηση με τον επόπτη καθηγητή της παρούσας εργασίας αποφάσισα να επιλέξω ένα κείμενο που να αφορά την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς περιλαμβάνει αρκετές χώρες της Ευρώπης, μεταξύ αυτών και την Ελλάδα. Τα κείμενα και το θέμα που πραγματεύονται θα παρουσιαστούν παρακάτω. Βρήκα ιδιαίτερα ενδιαφέρον να ασχοληθώ με κείμενα που αφορούν την Ευρωπαϊκή Ένωση, διότι θα ήθελα να εμπλουτίσω τις γνώσεις μου στο συγκεκριμένο θέμα, καθώς θα μπορούσαν να μου φανούν χρήσιμες στο μέλλον τόσο σε επίπεδο σπουδών όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο.

Έχοντας εξηγήσει γιατί επέλεξα το συγκεκριμένο ζεύγος γλωσσών και την οικονομική μετάφραση, θα ήθελα να αναφερθώ και στην επιλογή του επόπτη και του επιβλέπων καθηγητή της παρούσας εργασίας. Ως επόπτη καθηγητή επέλεξα τον κύριο Πολίτη Μιχάλη, ο οποίος σε δύο εξάμηνα μας δίδασκε Οικονομική μετάφραση από τα Γαλλικά στα Ελληνικά. Μέσω των μαθημάτων του, μου κίνησε το ενδιαφέρον για την οικονομική μετάφραση. Ως επιβλέπουσα καθηγήτρια επέλεξα την κυρία Καρλάφτη-Μουρατίδη Φωτεινή, η οποία επί τρία εξάμηνα μας δίδασκε Οικονομική-Νομική

μετάφραση από Ελληνικά στα Γαλλικά. Θεωρώ πως η συμβολή και των δύο θα είναι σημαντική για την επίτευξη της παρούσας εργασίας.

Καταλήγοντας, όσον αφορά στην δομή της πτυχιακής μου εργασίας, θα παραθέσω το μετάφρασμα στη συνέχεια το πρωτότυπο κείμενο και έπειτα τον σχολιασμό. Ο σχολιασμός περιλαμβάνει ανάλυση του θέματος και της ποιότητας του κειμένου αφετηρίας, παρουσίαση των προβλημάτων που αντιμετώπισα κατά τη μεταφραστική διαδικασία και της επίλυσής τους και ανάλυση της ποιότητας του μεταφράσματος. Τέλος, θα παρουσιάσω ένα γλωσσάρι με τους βασικούς όρους της οικονομικής ορολογίας του κειμένου και τη βιβλιογραφία που χρησιμοποίησα.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους ανθρώπους που με υποστήριξαν πρακτικά και ηθικά για την ολοκλήρωση της παρούσας εργασίας. Ευχαριστώ τον επόπτη καθηγητή μου κύριο Μιχάλη Πολίτη, ο οποίος από την πρώτη στιγμή δέχθηκε να με στηρίξει και να με βοηθήσει να ολοκληρώσω την παρούσα εργασία. Η συμβολή του ήταν πραγματικά πολύ σημαντική. Μάλιστα, η κατάσταση που επικρατούσε την περίοδο της εκπόνησης της εργασίας καθιστούσε αδύνατη την επικοινωνία εκ του σύνεγγυς, αλλά χάρη στις νέες τεχνολογίες μπορούσαμε να επικοινωνήσουμε. Θα ήθελα να ευχαριστήσω και την κυρία Φωτεινή Καρλάφτη-Μουρατίδη που δέχθηκε να είναι η επιβλέπουσα καθηγήτρια στην παρούσα εργασία. Και οι δύο καθηγητές, μέσω των μαθημάτων τους στις ειδικές μεταφράσεις, με ώθησαν να ασχοληθώ με το συγκεκριμένο είδος μετάφρασης αλλά και με βοήθησαν στην κατανόηση της ορολογίας, απαραίτητης για την εκπόνηση της εργασίας. Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους γονείς μου, οι οποίοι με στηρίζουν με κάθε τρόπο και βρίσκονται πάντα στο πλευρό μου.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΑ

Η φορολογία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Συνθετική παρουσίαση 13.11.2018 Jules Lastennet

Η φορολογία βρίσκεται σήμερα στο επίκεντρο των ευρωπαϊκών συζητήσεων. Ο τομέας αυτός υπάγεται σε μεγάλο βαθμό στην εθνική αρμοδιότητα, αλλά η εναρμόνισή του εξετάζεται εδώ και πολλά χρόνια, ιδίως όσον αφορά στην φορολόγηση των εταιρειών. Εντούτοις, τα συμφέροντα των κρατών είναι δύσκολο να συμβιβαστούν σε αυτό το θέμα.

Η Ευρώπη στον κόσμο

Στην Ευρώπη, η οργάνωση της φορολογίας πραγματοποιείται όπως και στις περισσότερες άλλες χώρες του κόσμου. Υπάρχουν τρεις βασικοί τύποι εισφορών: οι άμεσοι φόροι (φόρος εισοδήματος, φόρος εταιρειών κ.λπ.), οι έμμεσοι φόροι (ΦΠΑ κ.λπ.) και οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης. Επιπλέον, ο φορολογικός συντελεστής εξαρτάται από το εισόδημα που εισπράττεται με τα ανώτατα όρια που ορίζονται έτσι ώστε η φορολογία να μην είναι δημευτική.

Σύμφωνα με το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ, οκτώ στις δέκα χώρες που έχουν τον υψηλότερο φόρο εισοδήματος βρίσκονται στην Ευρώπη. Αυτό συμβαίνει στη Σουηδία, τη Δανία και την Ολλανδία. Στις τρεις αυτές χώρες, η μέγιστη φορολόγηση υπερβαίνει το 50%. Μεταξύ των πλέον οικονομικά προηγμένων χωρών, μόνο η Ιαπωνία έχει θεσπίσει ένα συγκρίσιμο φορολογικό σύστημα.

Συγκεκριμένα, όσον αφορά στον φόρο εταιρειών, αρκετές ευρωπαϊκές χώρες είναι επίσης μεταξύ εκείνων με τους υψηλότερους φόρους στον κόσμο. Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, ο φόρος εταιρειών είναι περίπου 30% στη Γαλλία, το Βέλγιο και τη Γερμανία. Ωστόσο, αυτά τα ποσοστά εντοπίζονται επίσης στην Αυστραλία, την Ιαπωνία, τις Ηνωμένες Πολιτείες και τον Καναδά (αν και υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών). Αντιθέτως, πολλές ευρωπαϊκές χώρες έχουν θεσπίσει φορολογικούς συντελεστές κάτω του 15% στις εταιρείες (Ουγγαρία, Βουλγαρία, Κύπρος, Ιρλανδία). Καμία άλλη δυτική οικονομία δεν έχει τόσο χαμηλούς φορολογικούς συντελεστές στις εταιρείες.

Η κατάσταση στην Ευρώπη

Όπως και σε πολλούς άλλους τομείς, η Ευρωπαϊκή Ένωση χαρακτηρίζεται πράγματι από σημαντικές φορολογικές ανισότητες μεταξύ των κρατών μελών της. Διαφορές που

δεν τείνουν να μειωθούν στο βαθμό που η φορολογική πολιτική είναι ουσιαστικά ευθύνη των κρατών μελών και όχι των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων.

Ως αποτέλεσμα, το μέγεθος των συνολικών φορολογικών εσόδων ποικίλλει σημαντικά μεταξύ των χωρών. Αυτά τα έσοδα υπερβαίνουν το 40% του ΑΕΠ σε επτά κράτη, στα οποία συμπεριλαμβάνονται η Δανία, το Βέλγιο, η Γαλλία, η Σουηδία και η Ιταλία. Απεναντίας είναι λιγότερα από 30% του ΑΕΠ σε χώρες όπως η Λιθουανία, η Λετονία, η Ρουμανία και η Ιρλανδία. Εφόσον οι φορολογικοί συντελεστές των εταιρειών είναι διαφορετικοί, το ίδιο ισχύει για τον φόρο εισοδήματος. Ο μέγιστος συντελεστής είναι γενικά χαμηλός στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης: σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, το 2018, ανερχόταν, για παράδειγμα, στο 9% στην Ουγγαρία, στο 11% στη Λετονία και στο 22% στην Πολωνία. Αν και είναι σημαντικά υψηλότερος στις δυτικές και βόρειες χώρες: 47% στη Γερμανία, 53% στη Γαλλία και έως 56,6% στη Σουηδία.

Τέλος, οι κανονικοί συντελεστές ΦΠΑ, οι οποίοι δεν μπορούν να είναι κατώτεροι του 15% σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, δεν είναι επίσης ίδιοι σε όλες τις χώρες. Στην Ουγγαρία το 2018, το ποσοστό είναι 27%, σε σύγκριση με το 20% στη Γαλλία, το 19% στη Γερμανία, ακόμα και το 17% στο Λουξεμβούργο και το 25% στη Σουηδία.

Πολιτική

Η φορολογική πολιτική αποτελεί αρμοδιότητα που ανήκει κατά κύριο λόγο στα κράτη μέλη. Πράγματι, η φορολογική εξουσία υπάγεται στην αρμοδιότητα των τελευταίων, δεδομένου ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει περιορισμένη μόνο εξουσία στον τομέα αυτό. Η θέσπιση φορολογικής νομοθεσίας σε ευρωπαϊκή κλίμακα απαιτεί συνεπώς την ομοφωνία στο Συμβούλιο. Κάθε κυβέρνηση έχει δικαίωμα άσκησης βέτο.

Επί του παρόντος, η ευρωπαϊκή φορολογική πολιτική αφορά κυρίως την έμμεση φορολογία, καθώς μπορεί να επηρεάσει τη λειτουργία της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς.

Έτσι, προκειμένου να αποφευχθούν σημαντικές διαφορές στους συντελεστές ΦΠΑ, που θα μπορούσαν να διαστρεβλώσουν τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές, έχει καθοριστεί ελάχιστο όριο 15% για τον κανονικό συντελεστή. Πέραν αυτού του ορίου, τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να καθορίζουν τον συντελεστή ΦΠΑ της επιλογής τους και επίσης να έχουν τη δυνατότητα να προβλέπουν μειωμένους συντελεστές για ορισμένες δραστηριότητες ή ορισμένα προϊόντα και υπηρεσίες. Για παράδειγμα, η Γαλλία επέλεξε ως κανονικό συντελεστή ΦΠΑ 20% και έχει αρκετούς μειωμένους συντελεστές: 10% για την είσοδο σε μουσεία και την εστίαση, 5,5% για τρόφιμα, βιβλία ακόμα και εισιτήρια για κινηματογράφο, 2,1% για τα φάρμακα καλυπτόμενα από το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και τον Τύπο. Η οδηγία περί ΦΠΑ απαριθμεί τα προϊόντα και τις δραστηριότητες στις οποίες τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν μειωμένο συντελεστή.

Όσον αφορά την άμεση φορολογία, η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι εξουσιοδοτημένη να νομοθετεί όταν απειλούνται οι ελευθερίες της κυκλοφορίας της ενιαίας αγοράς. Υπάρχουν, για παράδειγμα, ευρωπαϊκοί κανόνες για την αποφυγή της διπλής

φορολόγησης των εταιρειών, για την εναρμόνιση της φορολογίας των αποταμιεύσεων και για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής.

Για παράδειγμα, τον Ιούνιο του 2016 εγκρίθηκε οδηγία για τη θέσπιση κανόνων για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής. Σκοπός της είναι να εμποδίσει τις εταιρείες να αναπτύξουν υβριδικούς μηχανισμούς που θα τους επιτρέψουν να μειώσουν τη φορολογική τους επιβάρυνση αξιοποιώντας τις νομοθετικές διαφορές μεταξύ των χωρών (μέλη της ΕΕ ή τρίτες χώρες). Οι κανόνες αυτοί θα πρέπει να αρχίσουν να εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη από την 1η Ιανουαρίου 2019.

Προκλήσεις και Προοπτικές

Αρκετά μεγάλα ζητήματα που σχετίζονται με τη φορολογία συζητούνται σήμερα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ορισμένα εδώ και πολλά χρόνια. Αυτό συμβαίνει κατ' αρχάς για το σχέδιο της Κοινής ενοποιημένης βάσης φορολογίας εταιρειών (ΚΕΒΦΕ), το οποίο στοχεύει στην εναρμόνιση των φορολογικών συντελεστών των εταιρειών στην Ευρώπη. Το σύστημα αυτό θα επιτρέπει στις επιχειρήσεις να χρησιμοποιούν μία υπηρεσία ενιαίας εξυπηρέτησης στην Ευρώπη για τις φορολογικές δηλώσεις τους και να είναι σε θέση να αντισταθμίζουν τις απώλειες και τα κέρδη τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Σύμφωνα με την Επιτροπή, 2 δισεκατομμύρια ευρώ θα μπορούσαν να εξοικονομηθούν από ευρωπαϊκές εταιρείες κάθε χρόνο, ενώ θα πρέπει να ενθαρρύνουν τις νέες επιχειρήσεις -ιδίως τις ΜΜΕ- να συμμετάσχουν πιο έντονα στην ευρωπαϊκή αγορά. Η θέσπιση της ΚΕΒΦΕ, η οποία αργεί να υλοποιηθεί, έχει αποκτήσει νέα δυναμική τα τελευταία χρόνια χάρη στα σκάνδαλα LuxLeaks, τα Panama Papers και τα Paradise Papers. Πράγματι, οι αποκαλύψεις των πολυεθνικών πρακτικών φοροαποφυγής, μέσω ευνοϊκών φορολογικών συμφωνιών (φορολογικές αποφάσεις τύπου «tax ruling») με χώρες όπως το Λουξεμβούργο, η Ιρλανδία και η Ολλανδία, έφερε στο φως την ύπαρξη σημαντικού φορολογικού ανταγωνισμού μεταξύ των χωρών της ΕΕ. Από την άποψη αυτή, η ΚΕΒΦΕ θα μείωνε αυτές τις διαφορές στα φορολογικά συστήματα, κάτι που κάποιοι χαρακτηρίζουν ως πρακτική ντάμπινγκ. Η Επιτροπή έχει ήδη αντιδράσει σε αυτές τις πρακτικές, υπό το πρίσμα του ανταγωνισμού, πιστεύοντας ότι θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως συγκεκριμένες κρατικές ενισχύσεις απαγορευόμενες από το ευρωπαϊκό δίκαιο. Οι Βρυξέλλες ελπίζουν ότι θα υιοθετηθεί η ΚΕΒΦΕ πριν από τις ευρωπαϊκές εκλογές του 2019, αλλά τώρα φαίνεται απίθανο.

Ενώ αναμένεται να εφαρμοστεί η ΚΕΒΦΕ, σχεδιάζεται ένας ειδικός φόρος για τους γίγαντες του Διαδικτύου (γνωστός ως φόρος GAFA), υποστηριζόμενος αποφασιστικά από τη Γαλλία, αλλά θα είναι και πάλι δύσκολο να καταλήξει σε κάποιο αποτέλεσμα. Πράγματι, αυτές οι εταιρείες έχουν υιοθετήσει πρακτικές φορολογικής βελτιστοποίησης που είναι ακόμη πιο επιθετικές, καθώς η οικονομική τους δραστηριότητα σε μια χώρα δεν απαιτεί απαραίτητα τη φυσική παρουσία της εταιρείας.

Ένας φόρος 3% επί του κύκλου εργασιών των γιγάντων του διαδικτύου (άνω των 250 εκατομμυρίων ευρώ, συμπεριλαμβανομένων 50 εκατομμυρίων ευρώ στην ΕΕ), που

πρότεινε η Επιτροπή την 21η Μαρτίου 2018, συζητείται επί του παρόντος στο Συμβούλιο των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών. Ωστόσο, αρκετά κράτη μέλη όπως η Ιρλανδία που προσφέρουν πλεονεκτικά φορολογικά συστήματα ακόμα και η Δανία, η Σουηδία και η Φινλανδία φοβούνται ότι τα αμερικανικά αντίποινα αρνούνται να συμφωνήσουν σε ένα τέτοιο σύστημα. Ορισμένα κράτη μέλη (Γαλλία, Ισπανία, Ηνωμένο Βασίλειο) εφαρμόζουν ως εκ τούτου το δικό τους φόρο εν αναμονή ενδεχόμενης συμφωνίας το 2020 σε επίπεδο ΟΟΣΑ.

Γενικότερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιδιώκει να εντείνει την κοινή δράση της για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, της φορολογικής βελτιστοποίησης ή της φοροαποφυγής των επιχειρήσεων και των ατόμων. Για τον σκοπό αυτό, καταρτίστηκε τον Δεκέμβριο του 2017 ένας ευρωπαϊκός κατάλογος φορολογικών παραδείσων. Ατελής και κατακριτέος για τις χαμηλές φιλοδοξίες του, αυτός ο κατάλογος παραμένει ο πρώτος για την Ευρωπαϊκή Ένωση στον τομέα αυτό. Τα φορολογικά ζητήματα συνδέονται επίσης με συζητήσεις για το μέλλον της ζώνης του ευρώ. Ενώ προβλέπεται αύξηση του κοινοτικού προϋπολογισμού, ιδίως προκειμένου να αντιμετωπιστούν τόσο καίρια ζητήματα όπως η κρίση των προσφύγων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε να προσφερθούν στην ΕΕ νέοι ίδιοι πόροι. Από την άποψη αυτή, αυτοί θα μπορούσαν να προέρχονται από ένα μέρος των εσόδων μιας ΚΕΒΦΕ που θα διαχειριζόταν σε ευρωπαϊκό επίπεδο, από το σύστημα εμπορίας εκπομπών CO₂ και από μια εθνική συνεισφορά υπολογιζόμενη σύμφωνα με τον όγκο των μη ανακυκλωμένων πλαστικών απορριμμάτων συσκευασίας. Ωστόσο, αυτό παραμένει πολύ υποθετικό προς το παρόν. Τέλος, το σχέδιο φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών (ΦΧΣ) χρονολογείται από το 2011 και έχει επανειλημμένως αντιμετωπίσει την αρνητική στάση πολλών κρατών μελών. Καθώς η προσκόλληση και των είκοσι οκτώ είναι αδύνατο να επιτευχθεί, 11 χώρες αποφάσισαν να διασώσουν το σχέδιο μέσω της διαδικασίας «ενισχυμένη συνεργασία», η οποία επιτρέπει στα κράτη μέλη που το επιθυμούν να μην περιμένουν άλλους να εμβαθύνουν την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση σε συγκεκριμένο τομέα. Ωστόσο, ενώ ο Εμμανουέλ Μακρόν ξεκίνησε πάλι τις συζητήσεις για το θέμα αυτό τον Σεπτέμβριο του 2017, το Υπουργείο Οικονομικών ακύρωσε την τελευταία στιγμή μια συνάντηση των υπουργών οικονομίας της ΕΕ που υποτίθεται ότι θα οριστικοποιούσε το μέτρο, ένα μήνα πριν. Οι συνεχιζόμενες διαφωνίες, ιδίως όσον αφορά την κατανομή των πόρων (ενδεχομένως δεκάδων δισεκατομμυρίων ευρώ ετησίως, ανάλογα με τα εφαρμοστέα τέλη και τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές που φορολογούνται) εξακολουθούν να εμποδίζουν την εφαρμογή αυτού του φόρου. Οι πολέμιοί του υποστηρίζουν ότι θα ενθαρρύνει τη διαρροή κεφαλαίων από την Ευρώπη. Οι υποστηρικτές του, όμως, πιστεύουν ότι οι ευρωπαϊκές οικονομίες είναι πολύ μεγάλες για να απομακρυνθούν οι τράπεζες από αυτές τις αγορές.

Οι φόροι στην Ευρώπη

Χάρτης και σύγκριση 14.11.2018 Justine Daniel

Τα φορολογικά συστήματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών. Ωστόσο, η σχέση μεταξύ των φορολογικών εσόδων και του ΑΕΠ των χωρών δίνει μια ιδέα της εξουσίας δράσης που έχουν τα κράτη στην εθνική τους οικονομία.

Φορολογικά έσοδα, απαραίτητα για τα κράτη

Οι φόροι αντιστοιχούν σε όλες τις υποχρεωτικές πληρωμές που πραγματοποιούν οι διάφοροι παράγοντες της κοινωνίας στις δημόσιες διοικήσεις. Οι εν λόγω πληρωμές είναι χωρίς αντάλλαγμα, καθόσον τα δημόσια οφέλη από τα οποία ωφελούνται οι φορολογούμενοι δεν αντιστοιχούν άμεσα στις πληρωμές τους.

Τα φορολογικά έσοδα προέρχονται από «φόρους εισοδήματος και κερδών, εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, φόρους που εισπράττονται για αγαθά και υπηρεσίες [ο ΦΠΑ μεταξύ άλλων φόρων, σ.σ.], εισφορές από μισθούς, φόρους περιουσίας και τους φόρους μεταβιβάσεως, καθώς και από άλλους φόρους», λέει ο ΟΟΣΑ.

Τα φορολογικά έσοδα αποτελούν γενικά πάνω από το 90% των εσόδων του Δημοσίου (ΟΟΣΑ), τα οποία χρησιμοποιούνται κυρίως για να μπορούν τα κράτη να παίζουν τον αναδιανεμητικό ρόλο τους και να παρέχουν αγαθά και υπηρεσίες σε πολίτες και επιχειρήσεις.

Επομένως, η μέτρηση των φορολογικών εσόδων ως ποσοστό του ΑΕΠ (ακαθάριστο εγχώριο προϊόν) δίνει μια ιδέα για τη θέση των κρατών στις εθνικές οικονομίες, καθώς αυτό δείχνει το μερίδιο του πλούτου που παράγει η χώρα από το κράτος. Ωστόσο, αυτό δεν παρέχει πληροφορίες σχετικά με την αποτελεσματικότητα των κρατών, την ικανότητά τους να προσφέρουν ποιοτικά δημόσια αγαθά και την πραγματική αναδιανομή αυτού του πλούτου.

Μεγάλες διαφορές μεταξύ των χωρών

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το 2016 τα φορολογικά έσοδα αντιπροσώπευαν κατά μέσο όρο το 38,9% του ΑΕΠ (+1 μονάδα σε σχέση με το 2006) και το 40,1% στο επίπεδο της ευρωζώνης (+1,4 μονάδες μέσα σε δέκα χρόνια). Σε περισσότερα από τα μισά κράτη μέλη, ο λόγος αυτός έχει εξελιχθεί ελάχιστα τα τελευταία δέκα χρόνια. Ωστόσο, υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των χωρών.

Έτσι, τα φορολογικά έσοδα υπερβαίνουν το 40% του ΑΕΠ σε 7 κράτη μέλη, όπως η Δανία (46,4%), η Γαλλία (45,6%) και ακόμα η Σουηδία και η Φινλανδία (44,1%). Ενώ

στη Ρουμανία, τη Βουλγαρία και τη Λιθουανία, που ανήκουν στα λιγότερο ανεπτυγμένα κράτη μέλη, αντιπροσωπεύουν λιγότερο από το 30% του ΑΕΠ.

Με εξαίρεση τα τελευταία τρία κράτη, οι χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (ΧΚΑΕ) που προσχώρησαν στην ΕΕ το 2004 και το 2007 αύξησαν μάλλον το μερίδιο των φορολογικών εσόδων τους στο ΑΕΠ κατά την τελευταία δεκαετία: Ουγγαρία (+2,9 μονάδες), Εσθονία (+3,9) και Σλοβακία (+3).

Ωστόσο, οι μεγαλύτερες αυξήσεις παρατηρούνται στην Ελλάδα (ο λόγος αυξήθηκε από 31 σε 38,8% μεταξύ 2006 και 2016), στην Ουγγαρία (από 36,4 σε 39,3%) και στη Γαλλία (από 43,1% σε 45,6%).

Αντιθέτως, με τα φορολογικά έσοδα που αντιπροσωπεύουν μόνο το 23,3% του ΑΕΠ της, μακριά από συγκρίσιμες οικονομίες, η περίπτωση της Ιρλανδίας είναι εντυπωσιακή. Η χώρα έχει πράγματι μειώσει σημαντικά την εταιρική φορολογία μετά την κρίση του 2008: από το 2006, τα φορολογικά έσοδα μειώθηκαν κατά 7,6 μονάδες.

Φόροι και μερίδιο φορολογικών εσόδων

Ωστόσο, το μερίδιο του ΑΕΠ που ανακτάται από τα κράτη μέσω αυτών των εισφορών δεν δείχνει τίποτα για τα φορολογικά συστήματα που εφαρμόζονται σε κάθε χώρα. Πράγματι, ορισμένα κράτη φορολογούν βαρύτερα τους ιδιώτες από τις επιχειρήσεις και τους μισθούς από την περιουσία, για παράδειγμα. Κατά συνέπεια, το μερίδιο κάθε είδους φόρου στα φορολογικά έσοδα διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης αντιπροσωπεύουν παραπάνω από το ένα τρίτο των φορολογικών εσόδων κατά μέσο όρο σε επίπεδο ΕΕ-28. Το μερίδιό τους υπερβαίνει το 35% στην Αυστρία, τη Γαλλία, τη Γερμανία και την Ολλανδία, καθώς και σε ορισμένες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Ωστόσο, στη Μάλτα, την Ιρλανδία, το Ηνωμένο Βασίλειο και την Κύπρο, είναι μικρότερο από 25%.

Τα έσοδα από τον ΦΠΑ αντιπροσωπεύουν επίσης ένα σχετικά μεγάλο μερίδιο των φορολογικών εσόδων στα περισσότερα κράτη μέλη. Μεταξύ 15 και 25% το 2016, σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ ήταν: 27,2% στην Εσθονία, 23,9% στην Ουγγαρία και περίπου 15% στη Γαλλία και το Βέλγιο. Οι συντελεστές ΦΠΑ ποικίλλουν μεταξύ των χωρών, αλλά η απόκλιση παραμένει σταθερή: ο χαμηλότερος κανονικός συντελεστής είναι 17% (Λουξεμβούργο), ενώ ο υψηλότερος είναι 27% (Ουγγαρία).

Όσον αφορά στον φόρο εισοδήματος και ιδιωτικού κεφαλαίου, αντιπροσωπεύει περισσότερο από το ήμισυ των φορολογικών εσόδων της Δανίας, η οποία εφαρμόζει ένα μέσο ποσοστό 36,1% στο εισόδημα των ιδιωτών. Στη Γερμανία, την Ιταλία ή το Βέλγιο, οι φόροι εισοδήματος και κεφαλαίου αντιπροσωπεύουν μεταξύ 25 και 28% των φορολογικών εσόδων. Σε σχέση με λιγότερο από το 20% στις περισσότερες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, στη Γαλλία, την Πορτογαλία και την Ολλανδία. Τα έσοδα των εταιρικών φόρων ποικίλλουν επίσης σημαντικά μεταξύ των χωρών.

Αντιπροσωπεύουν το 4 έως 12% των συνολικών φορολογικών εσόδων, ανάλογα με τα κράτη μέλη (εξαιρουμένης της Λιθουανίας, της Πολωνίας, της Ρουμανίας και της Βουλγαρίας). Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, αντιπροσωπεύουν το 4,5% των φορολογικών εσόδων της Γαλλίας και το 5,3% των φορολογικών εσόδων της Γερμανίας το 2016. Αντιστρόφως, συνεισφέρουν πάνω από 11,6% των εσόδων της Ιρλανδίας και 12,2% των φορολογικών εσόδων του Λουξεμβούργου.

Το σχέδιο φορολόγησης επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών

Συνθετική παρουσίαση 21.12.2017

Το σχέδιο φορολόγησης επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών (ΦΧΣ) χρονολογείται από τον Σεπτέμβριο του 2011, όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε ένα πρώτο σχέδιο σχετικά με το θέμα. Έκτοτε, αντιμετώπι με την αδυναμία εξεύρεσης ομόφωνης συμφωνίας στο Συμβούλιο της ΕΕ, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο συμφώνησαν να καθιερώσουν ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ έντεκα, κατόπιν δέκα κρατών μελών. Από τότε έχουν πραγματοποιηθεί αρκετές προσπάθειες επανέναρξης του σχεδίου, χωρίς επιτυχία μέχρι στιγμής.

Η πρόταση της 28ης Σεπτεμβρίου 2011

Στο σχέδιο οδηγίας της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έθεσε τρεις στόχους:

«να αποφευχθεί ο κατακερματισμός της εσωτερικής αγοράς» που προκύπτει από διαφορετικές εθνικές προσεγγίσεις όσον αφορά στη φορολόγηση των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών·

να εξασφαλίσει «μια ουσιαστική και δίκαιη συμβολή του χρηματοπιστωτικού τομέα στα δημόσια οικονομικά»·

τέλος, να αποθαρρυνθεί κάθε χρηματοοικονομική συναλλαγή που δεν συμβάλλει «στην αποτελεσματικότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών» ή «στην πραγματική οικονομία».

Το ευρωπαϊκό εκτελεστικό όργανο θέσπιζε επομένως δύο διαφορετικούς κατώτατους συντελεστές:

έναν φόρο που μπορεί να φθάσει έως 0,1% για συναλλαγές σε τίτλους (μετοχές και ομόλογα)

έναν ελάχιστο φόρο 0,01% επί των λοιπών χρηματοοικονομικών προϊόντων που επελέγησαν.

Οι συναλλαγές που προορίζονταν για την εξυπηρέτηση των αναγκών των επιχειρήσεων ή των ιδιωτών δεν φορολογούνταν, μόνο οι κινήσεις μεταξύ χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων αφορούσαν ένα μακροπρόθεσμο κόστος 0,5% του ΑΕΠ ή ακόμη μικρότερα

ποσοστά του ΑΕΠ ετησίως. Οι νομισματικές συναλλαγές επηρεάστηκαν επίσης από αυτόν τον φόρο.

Αυτός ο φόρος συνεπώς είχε το διπλό αποτέλεσμα της δημιουργίας εσόδων, απαραίτητων από δημοσιονομικής απόψεως, και της αποθάρρυνσης των επικίνδυνων συναλλαγών.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, η υλοποίηση της πρότασης αυτής θα απέφερε τουλάχιστον 55 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως.

Η επιλογή της ενισχυμένης συνεργασίας και η πρόταση της 14ης Φεβρουαρίου 2013

Η συζήτηση για τον φόρο επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών έχει (και εξακολουθεί να έχει) προκαλέσει έντονες διαφωνίες. Ο φόρος έχει επικριθεί από τον πρώην Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, Jean-Claude Trichet, επειδή θα μπορούσε να προκαλέσει διαρροή κεφαλαίων τη στιγμή που η ΕΕ περνά μια νέα περίοδο χρηματοπιστωτικών αναταραχών (κίνδυνος μετεγκατάστασης).

Πολλά κράτη μέλη πιστεύουν ότι η φορολόγηση των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών θα προκαλούσε στρεβλώσεις στην αγορά. Η Βρετανίδα βουλευτής Kay Swinburne δήλωσε ότι ο φόρος θα «θέσει σε κίνδυνο το χρηματοπιστωτικό κέντρο της ΕΕ, καθώς οι επιχειρήσεις θα καταφύγουν σε άλλα μέρη του κόσμου που δεν επιβάλλουν έναν τέτοιο φόρο». Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, από την πλευρά της, υποστηρίζει ότι η μετεγκατάσταση επιχειρήσεων δεν θα είναι η κύρια συνέπεια αυτού του φόρου, δεδομένου ότι μόνο τα φορολογικά συστήματα δεν επαρκούν για τον καθορισμό του τόπου εγκατάστασης μιας επιχείρησης.

Κατά τη διάρκεια του Συμβουλίου ECOFIN στα μέσα του 2012, τα κράτη μέλη αναγνώρισαν την αδυναμία επίτευξης ομοφωνίας στο Συμβούλιο «στο εγγύς μέλλον». Ωστόσο, στα τέλη Σεπτεμβρίου του 2012, έντεκα κράτη μέλη (Γερμανία, Αυστρία, Βέλγιο, Ισπανία, Εσθονία, Γαλλία, Ελλάδα, Ιταλία, Πορτογαλία, Σλοβακία, Σλοβενία) απέστειλαν τα αιτήματά τους στην Επιτροπή για να συνεχίσουν προς την κατεύθυνση της ενισχυμένης συνεργασίας.

Στις 14 Φεβρουαρίου 2013, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε μία νέα πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου «για την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα του φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών».

Η πρόταση αυτή, συνεχίζει το εκτελεστικό όργανο των Βρυξελλών, αναλαμβάνει «το πεδίο εφαρμογής και τους στόχους» της αρχικής πρότασης, «ενισχύοντας ταυτόχρονα τις ρήτρες κατά της κατάχρησης και κατά της μετεγκατάστασης του Σεπτεμβρίου 2011».

Εάν εγκριθεί από τα 11 κράτη μέλη (τα οποία στη συνέχεια θα πρέπει να την μεταφέρουν στην εθνική τους νομοθεσία), ο φόρος αυτός θα φθάσει μεταξύ 30 και 35 δισ. ευρώ ετησίως, δηλ. 0,4-0,5% του ΑΕΠ των συμμετεχόντων κρατών μελών.

Ποιο είναι το μέλλον για τον φόρο επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών;

Οι έντεκα Ευρωπαίοι υπουργοί οικονομικών που επιθυμούσαν να θεσπίσουν τον φόρο επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών τελικά δεν κατάφεραν να συμφωνήσουν τους όρους του, στη συνάντησή τους στις Βρυξέλλες τον Μάιο του 2014. Η Γαλλία, που πρωτοστατούσε σ' αυτό το ζήτημα, συγκαταλέγεται μεταξύ των χωρών που υποχώρησαν, ιδίως λόγω των αρνητικών επιπτώσεων που θα μπορούσε να έχει αυτός ο φόρος στο οικονομικό κέντρο του Παρισιού, το οποίο θα έχανε την ελκυστικότητά του. Ένας φόβος που μοιράζεται εδώ και πολύ καιρό το Ηνωμένο Βασίλειο, αλλά αμφισβητείται από τη Γερμανία, που αποτελεί την ευρωπαϊκή πρωτοπορία για το θέμα αυτό.

Ωστόσο, στις 5 Ιανουαρίου 2015, ο Πρόεδρος Hollande άλλαξε την ομιλία του, υποδεικνύοντας ότι τελικά επιθυμούσε ο ΦΧΣ να έχει «την ευρύτερη δυνατή βάση». Μια ανατροπή της κατάστασης αιφνιδιασμού που ικανοποίησε τις ΜΚΟ. Ως έναρξη ισχύος θα είναι το 2016 ή το 2017 αναφέρει στη συνέχεια ο Πρόεδρος της Γαλλίας, με στόχο να τεθούν τα έσοδα αυτά «στην υπηρεσία του κλίματος, της καταπολέμησης της υπερθέρμανσης του πλανήτη».

Η παρούσα πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προβλέπει ένα ποσοστό 0,1% επί της αγοραπωλησίας μετοχών και 0,01% επί των παράγωγων προϊόντων. Ο ΦΧΣ θα εφαρμόζεται επίσης σε όλες τις χρηματοπιστωτικές συναλλαγές, εάν τουλάχιστον ένα από τα μέρη έχει την κατοικία του σε συμμετέχουσα χώρα.

Έκτοτε, το σχέδιο ΦΧΣ δεν έχει ακόμη επιτύχει σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Στα τέλη του 2015, η Εσθονία αποχώρησε ακόμη από τις συζητήσεις, μειώνοντας την πιθανή ενισχυμένη συνεργασία σε 10 κράτη μέλη. Και τώρα το Βέλγιο φαίνεται να επιβραδύνει τις διαπραγματεύσεις, η χώρα που επιδιώκει να υπερασπιστεί τα συμφέροντα των συνταξιοδοτικών ταμείων και να εξασφαλίσει τη συμμετοχή του Λουξεμβούργου και της Ολλανδίας για να αποφύγει τον οικονομικό ανταγωνισμό των δύο άλλων μελών της Μπενελούξ.

Στη Γαλλία, η θέσπιση ενός ευρωπαϊκού φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών αποτελεί μέρος της ημερήσιας διάταξης του Εμμανουέλ Μακρόν. Αναφέρθηκε επανειλημμένα από τον Γάλλο πρόεδρο και ειδικότερα κατά τη σύνοδο κορυφής για το κλίμα που διοργανώθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2017 στο Παρίσι, ο ΦΧΣ, εάν εφαρμοζόταν, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση της κλιματικής μετάβασης και ειδικότερα να βοηθήσει τις αναπτυσσόμενες χώρες από την άποψη αυτή. Ωστόσο, ο ΦΧΣ δεν συμπεριλήφθηκε στο σχέδιο για το κλίμα του Υπουργού Περιβάλλοντος Nicolas Hulot, που υποβλήθηκε στις 6 Ιουλίου 2017. Σύμφωνα με την εφημερίδα Le Monde, η απουσία αυτή εξηγείται από το γεγονός ότι ο φόρος αυτός θα έπληττε το Παρίσι όταν επιδιώκει να επωφεληθεί από το Brexit και να προσελκύσει εταιρείες εγκατεστημένες στο Λονδίνο.

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

La fiscalité dans l'Union européenne

Synthèse 13.11.2018 Jules Lastennet

La fiscalité est actuellement au cœur des débats européens. Ce domaine relève encore très largement de la compétence nationale, mais son harmonisation est envisagée depuis de nombreuses années, particulièrement pour ce qui concerne l'impôt sur les sociétés. Cependant, les intérêts des États sont difficiles à concilier sur ce sujet.

L'Europe dans le monde

En Europe, la fiscalité est organisée comme dans la plupart des autres pays du monde. Trois grands types de prélèvements existent : les impôts directs (impôt sur le revenu, impôt sur les sociétés...), les impôts indirects (TVA...), et les cotisations sociales. Par ailleurs, le taux d'imposition dépend des revenus perçus avec des seuils maximums fixés pour que la fiscalité ne soit pas confiscatoire.

D'après le Forum économique mondial, huit des dix pays où l'impôt sur le revenu est le plus élevé se trouvent en Europe. C'est le cas notamment de la Suède, du Danemark ou encore des Pays-Bas. Dans ces trois pays, l'imposition maximale dépasse les 50%. Parmi les pays les plus avancés économiquement, seul le Japon a mis en place un système fiscal comparable.

S'agissant plus spécifiquement de l'impôt sur les sociétés, plusieurs pays d'Europe font également partie de ceux où il est le plus élevé dans le monde. D'après l'OCDE, l'impôt sur les sociétés se situe autour de 30% en France, en Belgique ou en Allemagne. Des niveaux qui se retrouvent toutefois également en Australie, au Japon ainsi qu'aux États-Unis et au Canada (même si des différences importantes existent suivant les États). À l'inverse, plusieurs pays européens ont établi des taux d'imposition sur les sociétés inférieurs à 15% (Hongrie, Bulgarie, Chypre, Irlande). Aucune autre économie occidentale n'a des taux d'imposition sur les sociétés aussi bas.

La situation en Europe

Comme dans beaucoup d'autres domaines, l'Union européenne se caractérise effectivement par d'importantes disparités entre ses États membres sur le plan fiscal. Des différences qui ne tendent d'ailleurs pas à se résorber dans la mesure où la politique fiscale relève essentiellement de la compétence des États membres, et non des institutions européennes.

Par conséquent, l'ampleur des recettes fiscales totales varie fortement d'un pays à l'autre. Ces dernières dépassent les 40% du PIB dans sept États, dont le Danemark, la Belgique, la France, la Suède ou encore l'Italie. Alors qu'elles sont inférieures à 30% du PIB dans des pays tels que la Lituanie, la Lettonie, la Roumanie ou encore l'Irlande.

Si les taux d'imposition sur les sociétés sont divers, c'est également le cas de l'impôt sur le revenu. Le taux maximal pratiqué est généralement faible dans les pays d'Europe de l'Est : 9% par exemple en Hongrie en 2018, 11% en Lettonie ou encore 22% en Pologne, selon l'OCDE. Tandis qu'il est nettement plus élevé à l'ouest et au nord : 47% en Allemagne, 53% en France et jusqu'à 56,6% en Suède.

Enfin, les taux normaux de TVA, qui ne peuvent être inférieurs à 15% selon la législation européenne, ne sont, eux-aussi, pas les mêmes suivant les pays. En Hongrie, le taux est ainsi de 27% en 2018, alors qu'il s'élève à 20% en France, à 19% en Allemagne, ou encore à 17% au Luxembourg et atteint 25% en Suède.

Politique

La politique fiscale est une compétence qui appartient largement aux États membres. En effet, le pouvoir d'imposition relève de la compétence de ces derniers, l'Union européenne n'ayant qu'un pouvoir limité dans ce domaine. L'adoption d'une législation fiscale à l'échelle européenne requiert ainsi l'unanimité des voix au Conseil. Chaque gouvernement y dispose donc d'un droit de veto.

Actuellement, la politique fiscale européenne concerne principalement la fiscalité indirecte, car cette dernière peut avoir une incidence sur le fonctionnement du marché unique européen.

Ainsi, pour éviter de trop importantes différences dans les taux de TVA, qui pourraient fausser les échanges intracommunautaires, un seuil minimal de 15% pour ce qui est du taux standard a été fixé. Au-delà de ce niveau, les États membres sont libres de fixer le taux de TVA de leur choix, et ont également la possibilité de prévoir des taux réduits pour certaines activités ou certains produits et services. La France a par exemple opté pour un taux de TVA standard à 20% et pratique plusieurs taux réduits : 10% pour les entrées dans les musées ou la restauration, 5,5% pour les produits alimentaires, les livres ou encore les billets de cinéma, 2,1% pour les médicaments remboursables ou la presse. La directive TVA liste les produits ou activités sur lesquels les États membres peuvent appliquer un taux réduit.

S'agissant de la fiscalité directe, l'Union européenne est également habilitée à légiférer lorsque les libertés de circulation du marché unique sont menacées. Des règles européennes existent par exemple pour éviter la double imposition des sociétés, harmoniser la fiscalité de l'épargne, ou encore pour lutter contre la fraude fiscale.

Par exemple, en juin 2016, une directive établissant des règles pour lutter contre l'évasion fiscale a été adoptée. Elle vise à empêcher les entreprises de développer des dispositifs hybrides leur permettant de diminuer leur charge fiscale en profitant des écarts de législation avec les pays (membres ou tiers). Ces règles devront être appliquées par les États membres à partir du 1er janvier 2019.

Enjeux et perspectives

Plusieurs grands chantiers relatifs à la fiscalité sont actuellement discutés au niveau européen, certains depuis plusieurs années.

C'est le cas tout d'abord du projet d'assiette commune consolidée pour l'impôt sur les sociétés (ACCIS), qui vise à harmoniser les taux d'imposition des sociétés en Europe. Ce système permettrait aux entreprises de recourir à un guichet unique en Europe pour leurs déclarations fiscales et de pouvoir compenser leurs pertes et profits à l'échelle de l'Union. Selon la Commission, 2 milliards d'euros pourraient être économisés par les entreprises européennes chaque année, tandis que ce fonctionnement devrait inciter de nouvelles sociétés – notamment des PME – à davantage s'engager sur le marché européen.

L'ACCIS qui tarde à se concrétiser, a connu une impulsion nouvelle ces dernières années, à la faveur des scandales LuxLeaks, des Panama Papers ou encore des Paradise Papers. En effet, les révélations relatives aux pratiques d'évitement fiscal de multinationales, par le biais d'accords fiscaux avantageux ("rescrits fiscaux") passés avec des pays tels que le Luxembourg, l'Irlande, ou encore les Pays-Bas, ont mis en lumière l'existence d'une importante concurrence fiscale entre les pays de l'UE. A cet égard, l'ACCIS permettrait de réduire ces écarts dans les systèmes fiscaux, que certains qualifient de dumping. La Commission s'est d'ailleurs d'ores et déjà attaquée à ces pratiques, sous l'angle de la concurrence, estimant qu'elles pouvaient être vues comme des aides d'Etat déguisées, interdites par le droit européen. Bruxelles espérait l'adoption de l'ACCIS avant les élections européennes de 2019, mais cela semble à présent peu envisageable.

En attendant que l'ACCIS voie le jour, une taxe spécifique aux géants de l'internet (surnommée taxe GAFA), fermement soutenue par la France, est également en projet mais devrait là encore difficilement aboutir. En effet, ces entreprises ont adopté des comportements d'optimisation fiscale d'autant plus agressifs que leur activité économique dans un pays ne requiert pas nécessairement la présence physique de l'entreprise.

Une taxe de 3% sur le chiffre d'affaires des géants du web (supérieurs à 250 millions d'euros dont 50 millions au sein de l'UE), proposée par la Commission le 21 mars 2018, est actuellement discutée au sein du Conseil des ministres de l'Economie et des Finances. Cependant, plusieurs États membres comme l'Irlande qui proposent des dispositifs fiscaux avantageux, ou encore le Danemark, la Suède et la Finlande qui craignent des représailles américaines refusent de donner leur accord à un tel dispositif. Certains États membres (France, Espagne, Royaume-Uni) mettent donc en place leur propre taxe en attendant un potentiel accord en 2020 à l'échelle de l'OCDE.

Plus généralement, la Commission européenne cherche à intensifier son action commune de lutte contre l'évasion, l'optimisation ou l'évitement fiscal des entreprises et des particuliers. Pour ce faire, une liste européenne des paradis fiscaux a été élaborée

en décembre 2017. Imparfaite et critiquée pour sa faible ambition, cette liste n'en demeure pas moins une première pour l'Union européenne dans ce domaine.

Les questions fiscales sont également liées aux discussions portant sur l'avenir de la zone euro. Alors que l'augmentation du budget communautaire est envisagée, notamment pour faire face à des enjeux aussi brûlants que la crise des réfugiés, la Commission européenne a proposé de doter l'UE de nouvelles ressources propres. Celles-ci pourraient à cet égard provenir d'une partie des recettes d'une l'ACCIS qui serait administrée au niveau européen, du système d'échange de quotas d'émissions de CO2 et d'une contribution nationale calculée en fonction du volume des déchets d'emballages en plastique non recyclés. Cela demeure toutefois très hypothétique à l'heure actuelle.

Enfin, le projet de taxe sur les transactions financières (TTF) remonte à 2011 et s'est, à de nombreuses reprises, heurté à la volonté de plusieurs Etats membres. L'adhésion des Vingt-Huit étant impossible à recueillir, 11 pays ont décidé de sauvegarder le projet en passant par la procédure de "coopération renforcée", qui permet aux Etats membres qui le veulent de ne pas attendre les autres pour approfondir l'intégration européenne dans un domaine précis. Mais alors qu'Emmanuel Macron a relancé les discussions sur ce sujet en septembre 2017, Bercy a annulé au dernier moment une réunion des ministres de l'Économie de l'UE censée finaliser la mesure, un mois avant.

Des désaccords persistants, notamment sur l'allocation des ressources obtenues (potentiellement plusieurs dizaines de milliards d'euros par an en fonction des taux pratiqués et des opérations financières taxées), empêchent toujours la mise en œuvre de cette taxe. Ses pourfendeurs arguent qu'elle serait de nature à favoriser la fuite des capitaux hors d'Europe. Tandis que ses partisans estiment que les économies européennes sont trop importantes pour que des banques se détournent de ces marchés.

Les impôts en Europe

Carte et comparatif 14.11.2018 Justine Daniel

Les systèmes fiscaux dans l'Union européenne diffèrent grandement d'un Etat membre à l'autre. Néanmoins, le ratio entre les recettes fiscales et le PIB des pays donne une idée du pouvoir d'action dont disposent les États au sein de leur économie nationale.

Les recettes fiscales, essentielles aux États

Les impôts correspondent à l'ensemble des versements obligatoires effectués par les différents acteurs de la société aux administrations publiques. Ces versements sont sans contrepartie dans la mesure où les prestations publiques dont bénéficient les personnes assujetties ne correspondent pas directement à leurs versements.

Les recettes fiscales proviennent des "impôts sur les revenus et les bénéfices, des cotisations de sécurité sociale, des taxes prélevées sur les biens et les services [la TVA

entre autres taxes, ndlr], des prélèvements sur les salaires, des impôts sur le patrimoine et des droits de mutation, ainsi que d'autres impôts et taxes", explique l'OCDE.

Les recettes fiscales constituent généralement plus de 90 % des recettes des administrations publiques (OCDE), qui sont essentiellement utilisées pour permettre aux États de jouer leur rôle redistributif et de fournir les biens et les services aux citoyens et aux entreprises.

Mesurer les recettes fiscales en pourcentage du PIB (produit intérieur brut) donne donc une idée de la place des États dans les économies nationales, puisque que cela indique la part de la richesse produite par le pays qui est prélevée par l'État. Cependant, cela ne donne pas d'information sur l'efficacité des États, leur capacité à proposer des biens publics de qualité et à véritablement redistribuer cette richesse.

De fortes disparités d'un pays à l'autre

En moyenne dans l'UE, les recettes fiscales en 2016 représentent 38,9 % du PIB (+1 point par rapport à 2006) et 40,1 % à l'échelle de la zone euro (+1,4 point en dix ans), selon la Commission européenne. Dans plus de la moitié des États membres, ce ratio a peu évolué ces dix dernières années. Mais il existe d'importantes disparités d'un pays à l'autre.

Les recettes fiscales sont ainsi supérieures à 40% du PIB dans 7 États membres, comme le Danemark (46,4 %), la France (45,6 %) ou encore la Suède et la Finlande (44,1%). Alors qu'en Roumanie, en Bulgarie ou encore en Lituanie, qui comptent parmi les États membres les moins développés, elles représentent moins de 30% du PIB.

Hormis ces trois derniers États, les pays d'Europe centrale et orientale (PECO) qui ont rejoint l'UE en 2004 et 2007 ont plutôt augmenté la part de leurs recettes fiscales dans le PIB ces dix dernières années : la Hongrie (+2,9 points), l'Estonie (+3,9) ou encore la Slovaquie (+3).

Les hausses les plus importantes sont toutefois observées en Grèce (le ratio est passé de 31 à 38,8 % entre 2006 et 2016), en Hongrie (de 36,4 à 39,3 %) et en France (de 43,1 % à 45,6 %).

A l'opposé, avec des recettes fiscales qui ne représentent que 23,3% de son PIB, loin des économies qui lui sont comparables, le cas de l'Irlande est marquant. Le pays a en effet fortement diminué son imposition sur les sociétés après la crise de 2008 : depuis 2006, les recettes fiscales ont donc diminué de 7,6 points.

Impôts et part des recettes fiscales

La part du PIB récupérée par les États via ces prélèvements ne dit toutefois rien sur les systèmes d'imposition mis en place dans chaque pays. En effet, certains États imposent plus largement les particuliers que les entreprises, ou les salaires que le patrimoine, par

exemple. La part de chaque type d'impôt et taxe dans les recettes fiscales diffère donc selon les États membres.

Les cotisations sociales représentent plus d'un tiers des recettes fiscales en moyenne à l'échelle de l'UE-28, d'après la Commission européenne. Leur part est supérieure à 35 % en Autriche, en France, en Allemagne et aux Pays-Bas ainsi que dans certains pays de l'Est de l'UE. Mais à Malte, en Irlande, au Royaume-Uni ou à Chypre, elle est inférieure à 25%.

Les recettes issues de la TVA représentent elles aussi une part relativement importante des recettes fiscales dans la plupart des États membres. Entre 15 et 25 % en 2016, d'après l'OCDE : 27,2 % en Estonie, 23,9 % en Hongrie et autour de 15 % en France et en Belgique. Les taux de TVA varient d'un pays à l'autre, mais l'écart reste mesuré : le taux normal le plus bas est de 17 % (Luxembourg) tandis que le plus élevé est de 27 % (Hongrie).

Concernant l'impôt sur le revenu et le capital des particuliers, il représente plus de la moitié des recettes fiscales du Danemark qui applique un taux moyen de 36,1 % sur les revenus des particuliers. En Allemagne, en Italie ou en Belgique, les impôts sur le revenu et le capital représentent entre 25 et 28 % des recettes fiscales. Contre moins de 20 % dans la plupart des pays d'Europe de l'Est, en France, au Portugal et aux Pays-Bas.

Les recettes générées par l'impôt sur les sociétés varie également fortement d'un pays à l'autre. Elles représentent entre 4 et 12 % des recettes fiscales totales selon les États membres (hors Lituanie, Pologne, Roumanie et Bulgarie). D'après l'OCDE, elles représentent 4,5 % des recettes fiscales françaises et 5,3 % des recettes fiscales en Allemagne en 2016. A l'inverse, elles contribuent à hauteur de 11,6 % des recettes irlandaises et 12,2 % des recettes fiscales du Luxembourg.

Le projet de taxe sur les transactions financières

Synthèse 21.12.2017

Le projet de taxe sur les transactions financières (TTF) remonte à septembre 2011, quand la Commission européenne a présenté un premier projet en la matière. Depuis, devant l'impossibilité de trouver un accord à l'unanimité au sein du Conseil de l'UE, le Parlement européen et le Conseil ont donné leur accord pour établir une coopération renforcée parmi onze, puis dix États membres. Plusieurs tentatives de relance du projet ont depuis été entreprises, sans succès jusqu'à présent.

La proposition du 28 septembre 2011

Dans son projet de directive du 28 septembre 2011, la Commission européenne se fixait trois objectifs :

"éviter la fragmentation du marché intérieur" résultant de différentes approches nationales sur la taxation de transactions financières ;

assurer "une contribution substantielle et équitable du secteur financier aux finances publiques" ;

enfin, décourager toute transaction financière ne contribuant pas "à l'efficacité des marchés financiers" ou "aux économies réelles".

L'exécutif européen mettait donc en œuvre deux taux planchers différents :

une taxe pouvant aller jusqu'à 0,1% pour les transactions sur les titres (actions et obligations) ;

une taxe minimale de 0,01% sur les autres produits financiers retenus.

Les transactions destinées à servir les besoins des entreprises ou des particuliers n'étaient pas taxées, seuls les échanges entre établissements financiers étaient concernés pour un coût sur le long terme de 0,5 % de PIB, soit des mini dixièmes de PIB par an. Les opérations sur les monnaies étaient également concernées par cette taxe.

Cette taxe avait donc le double effet de générer des recettes, indispensables d'un point de vue budgétaire, et de décourager les transactions risquées.

Selon les estimations de la Commission, cette proposition aurait pu réunir au minimum 55 milliards d'euros par an.

Le choix de la coopération renforcée et la proposition du 14 février 2013

Le débat autour de la taxe sur les transactions financières a suscité (et suscite toujours) de larges divisions. La taxe a été critiquée par l'ancien président de la Banque centrale européenne Jean-Claude Trichet car elle pourrait provoquer une fuite des capitaux au moment où l'UE traverse une nouvelle période de turbulences financières (risque de délocalisation).

Plusieurs Etats membres estiment en effet qu'une taxation des transactions financières causerait des distorsions aux marchés. Selon la députée britannique Kay Swinburne, la taxe risquerait de "mettre le centre financier de l'UE en danger, étant donné que les entreprises partiront vers d'autres parties du monde n'imposant pas une telle taxe". La Commission européenne quant à elle soutient que la délocalisation ne serait pas la conséquence principale de cette taxe car les régimes fiscaux ne suffisent pas à eux seuls à déterminer la localisation.

Lors du Conseil ECOFIN de mi-2012, les Etats membres ont reconnu l'impossibilité d'atteindre l'unanimité au sein du Conseil "dans un avenir prévisible". Cependant, à la fin du mois de septembre 2012, onze Etats membres (Allemagne, Autriche, Belgique, Espagne, Estonie, France, Grèce, Italie, Portugal, Slovaquie, Slovénie) ont envoyé leurs demandes à la Commission pour poursuivre sur la voie d'une coopération renforcée.

Le 14 février 2013, la Commission européenne a adopté une nouvelle proposition de directive du Conseil "mettant en œuvre une coopération renforcée dans le domaine de la taxe sur les transactions financières".

Cette proposition, poursuit l'exécutif bruxellois, reprend "le champ d'application et les objectifs" de la proposition initiale, "tout en renforçant les clauses anti-abus et anti-délocalisation de septembre 2011".

Si elle est approuvée par les 11 Etats membres (qui devront ensuite la transposer dans leurs législations nationales), cette taxe rapportera annuellement entre 30 et 35 milliards d'euros, c'est-à-dire 0,4-0,5% du PIB des Etats membres participants.

Quel avenir pour la taxe sur les transactions financières ?

Réunis à Bruxelles en mai 2014, les onze ministres européens des Finances voulant mettre sur pied la taxe sur les transactions financières n'ont finalement pas réussi à s'entendre sur ses modalités. Plutôt en pointe sur ce dossier, la France a fait partie des pays ayant reculé, notamment en raison des effets négatifs que cette taxe pourrait comporter sur la place financière de Paris, qui perdrait en attractivité. Une crainte partagée depuis longtemps par le Royaume-Uni, mais contestée par l'Allemagne, plutôt à l'avant-garde européenne sur cette question.

Toutefois, le 5 janvier 2015, le président Hollande a modifié son discours, en indiquant qu'il souhaitait finalement que la TTF ait "l'assiette la plus large possible". Un revirement de situation surprise qui a satisfait les ONG. Une entrée en vigueur en 2016 ou 2017 est alors évoquée par le président français, le but étant de mettre ces revenus "au service du climat, de la lutte contre le réchauffement climatique".

L'actuelle proposition de la Commission européenne prévoit un montant de 0,1% sur les actions et de 0,01% sur les produits dérivés. La TTF serait en outre appliquée sur toutes les transactions financières dès lors qu'au moins une des parties est domiciliée dans un pays participant.

Depuis, le projet de TTF n'a toujours pas abouti au niveau européen. Fin 2015, l'Estonie se retire même des discussions, réduisant la possible coopération renforcée à 10 Etats membres. Et c'est désormais la Belgique qui semble freiner les négociations, le pays cherchant à défendre les intérêts de ses fonds de pension et à obtenir la participation du Luxembourg et des Pays-Bas pour éviter la concurrence financière des deux autres membres du Benelux.

En France, l'instauration d'une taxe européenne sur les transactions financières fait partie de l'agenda d'Emmanuel Macron. Evoquée par le président français à plusieurs reprises, et notamment à l'occasion du sommet sur le climat organisé le 12 décembre 2017 à Paris, la TTF, si elle devait être mise en place, pourrait être utilisée pour financer la transition climatique, et notamment aider les pays en développement dans cette optique. Toutefois, la TTF ne figurait pas dans le plan de Nicolas Hulot, ministre de

l'Environnement, pour le climat, présenté le 6 juillet 2017. D'après le journal Le Monde, cette absence s'explique par le fait que cette taxe pénaliserait Paris au moment où elle cherche à tirer profit du Brexit et attirer les entreprises établies à la City de Londres.

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ

Έχοντας εξηγήσει τους λόγους που επέλεξα να ασχοληθώ με την οικονομική μετάφραση αλλά και τους λόγους που επέλεξα τα συγκεκριμένα κείμενα και έχοντας παραθέσει το μετάφρασμα και το πρωτότυπο κείμενο, καταλήγω στον σχολιασμό του πρωτοτύπου και του μεταφρασμένου κειμένου. Θα ήθελα να ξεκινήσω με την ανάλυση του πρωτοτύπου και να καταλήξω στο μετάφρασμα εξηγώντας την μεταφραστική διαδικασία που ακολούθησα αλλά και τα προβλήματα που αντιμετώπισα.

Πρώτα απ' όλα, όπως είναι γνωστό, για να μεταφράσει κανείς ένα κείμενο πρέπει πρώτα να το ερμηνεύσει και να το κατανοήσει. Στην προκειμένη περίπτωση το πρωτότυπο ή αλλιώς κείμενο αφετηρίας αποτελείται από τρία άρθρα με οικονομικό περιεχόμενο και συναφές θέμα. Ειδικότερα, το πρώτο άρθρο γράφθηκε στις 13 Νοεμβρίου 2018 και ασχολείται με την οργάνωση της φορολογίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, συγκρίνοντάς την με άλλες χώρες του κόσμου. Παρουσιάζει την κατάσταση που επικρατεί στην Ευρώπη μέσω της σύγκρισης μεταξύ των κρατών μελών της. Αναφέρει ότι η φορολογική πολιτική αποτελεί αρμοδιότητα κάθε κράτους μέλους και η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει περιορισμένη εξουσία. Επίσης, δίνει κάποιες πληροφορίες για την αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην άμεση και έμμεση φορολογία. Ενημερώνει για ζητήματα και σχέδια που συζητούνται για τη φορολογία και για τις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής. Για το λόγο αυτό, απαραίτητη είναι η διαδικασία «ενισχυμένη συνεργασία» στην οποία συμμετέχουν έντεκα κράτη μέλη.

Στη συνέχεια, το δεύτερο άρθρο που γράφτηκε στις 14 Νοεμβρίου 2018 ασχολείται με τους φόρους και τα φορολογικά συστήματα στην Ευρώπη. Ένα μεγάλο μέρος του άρθρου αποτελείται από ποσοστά και στατιστικά στοιχεία. Παρουσιάζει την προέλευση των φορολογικών εσόδων και αναφέρει ότι υπάρχουν μεγάλες διαφορές στη σχέση φορολογικά έσοδα/ΑΕΠ μεταξύ των χωρών. Παρόλα αυτά, οι διαφορές αυτές δεν σημαίνουν κάτι για τα φορολογικά συστήματα που εφαρμόζονται σε κάθε κράτος μέλος.

Τέλος, το τρίτο άρθρο είναι αυτό που γράφθηκε νωρίτερα από τα άλλα δύο και συγκεκριμένα στις 21 Δεκεμβρίου 2017. Το συγκεκριμένο άρθρο δίνει πληροφορίες για το σχέδιο φορολόγησης επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών γνωστό ως ΦΧΣ. Κάνει λόγο για την πρόταση της 28^{ης} Σεπτεμβρίου 2011 και τους στόχους που έθεσε. Ωστόσο υπήρξαν κάποιες αντιδράσεις και ανησυχίες σχετικά με την επίτευξη των στόχων και έτσι στις 14 Φεβρουαρίου 2013 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε μία νέα πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου. Τελικά, όμως, δεν επιτεύχθηκε κάποια συμφωνία των συμμετεχόντων κρατών μελών.

Μέσω αυτής της ανάλυσης του κάθε άρθρου χωριστά, γίνεται κατανοητό ότι τα τρία αυτά άρθρα πραγματεύονται παρόμοια θέματα αφού όλα σχετίζονται με την φορολογική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι σχετικά πρόσφατα καθώς έχουν συνταχθεί σχεδόν δύο χρόνια πριν. Και τα τρία άρθρα είναι παρμένα από την ίδια

ιστοσελίδα: <https://www.toutteleurope.eu/>, η οποία ασχολείται αποκλειστικά με θέματα που αφορούν την Ευρώπη.

Γίνεται κατανοητό ότι πρόκειται για ειδικά κείμενα και συγκεκριμένα για οικονομικά κείμενα. Τα τρία αυτά άρθρα αποτελούν το κείμενο αφετηρίας. Σκοπός του είναι να μεταδώσει πληροφορίες σχετικά με το θέμα που πραγματεύεται κυρίως στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι είναι και οι άμεσα ενδιαφερόμενοι. Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί και η Ελλάδα άρα ο σκοπός του μεταφράσματος δεν αλλάζει. Είναι, δηλαδή, η μεταφορά και η διάδοση πληροφοριών για τη φορολογική πολιτική στους Έλληνες πολίτες. Συνεπώς, είναι απαραίτητο να γνωρίζουμε τον επικοινωνιακό σκοπό, ο οποίος στην προκειμένη περίπτωση, τυχαίνει να είναι ίδιος μεταξύ του πρωτοτύπου και του μεταφράσματος, διότι μας καθοδηγεί στη μεταφραστική διαδικασία.

Όσον αφορά στην ποιότητα του κειμένου αφετηρίας, όλα τα άρθρα είναι καλογραμμένα και έχουν σωστή σύνταξη της γαλλικής γλώσσας. Το ύφος είναι επίσημο, σοβαρό και λιτό και η οικονομική ορολογία που υπάρχει είναι εμφανής. Ωστόσο είναι αρκετά κατανοητό ακόμη και για όσους έχουν κάποιες επαρκείς γνώσεις επί του θέματος αλλά και για αυτούς που έχουν ελάχιστες γνώσεις και θέλουν να τις εμπλουτίσουν και να ενημερωθούν. Οι περισσότεροι όροι της οικονομικής επιστήμης ήταν γνωστοί σε μένα, κάτι που με βοήθησε αρκετά στην κατανόηση. Βέβαια, υπήρχαν κάποια σημεία που με δυσκόλεψαν, αλλά αυτά ήταν πολύ λίγα.

Όπως ανέφερα και παραπάνω, πριν αρχίσω την μεταφραστική διαδικασία έπρεπε να κατανοήσω το νόημα των άρθρων, να εντοπίσω ίσως κάποια σημεία που χρειαζόνταν μεγαλύτερη προσοχή και να παρατηρήσω τις σχέσεις συνεκτικότητας που υπάρχουν. Για να επιτευχθούν αυτά, απαραίτητη είναι η γνώση όχι μόνο της γλώσσας αφετηρίας, δηλαδή στην προκειμένη περίπτωση της γαλλικής, αλλά και της πραγματικότητας και της επιστήμης με την οποία ασχολείται το κείμενο. Συγκεκριμένα, ήταν απαραίτητο να έχω κάποιες βασικές γνώσεις της οικονομικής επιστήμης και ειδικότερα στον τομέα της φορολογίας. Χάρη στα μαθήματα του Ε' και ΣΤ' εξαμήνου του κυρίου Πολίτη αλλά και του Ζ' εξαμήνου της κυρίας Καρλάφτη είχα αποκτήσει κάποιες γνώσεις που με βοήθησαν σημαντικά.

Συνεχίζοντας, έκρινα ότι ήταν απαραίτητο για την καλύτερη κατανόηση του νοήματος να βρω κάποια παράλληλα κείμενα σχετικά με τη φορολογία στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η διαδικασία αυτή ήταν εύκολη, καθώς σε ιστοσελίδες της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπάρχουν πολλές πληροφορίες στην ελληνική γλώσσα σχετικά με το περιεχόμενο των άρθρων. Έχοντας κατανοήσει σε αρκετά μεγάλο βαθμό το κείμενο αφετηρίας, έκρινα σωστό ότι θα με βοηθούσε περισσότερο στη συνέχεια, αν εντόπιζα τους οικονομικούς όρους και δημιουργούσα ένα γλωσσάρι. Το κείμενο αφετηρίας ως ειδικό κείμενο οικονομικής φύσης αποτελείται από μια συγκεκριμένη ορολογία. Βέβαια στο κείμενο αυτό, η ορολογία καταλαμβάνει ένα σημαντικό μέρος, αλλά όχι το μεγαλύτερο. Παρατήρησα πως το μεγαλύτερο μέρος είναι γλωσσικά στοιχεία, όπως για παράδειγμα συντακτικά στοιχεία και συνδυασμοί λέξεων. Η κοινή και ειδική γλώσσα δηλαδή συνυπάρχουν για να επιτελεστεί το απαιτούμενο αποτέλεσμα.

Παρόλα αυτά, εντόπισα τους όρους που σχετίζονται με την οικονομική επιστήμη και τους συγκέντρωσα σε έναν πίνακα ενός αρχείου excel, το οποίο θα παραθέσω στη συνέχεια. Δημιούργησα με αυτόν τον τρόπο ένα γλωσσάρι που αποτελείται από τον γαλλικό όρο, την απόδοσή του στην ελληνική και την πηγή από όπου βρήκα την απόδοση. Το μεγαλύτερο μέρος των όρων είναι σύμπλοκοι όροι, αποτελούνται δηλαδή από δύο ή και περισσότερες λέξεις (π.χ. cotisation sociale, impôt direct και produits dérivés). Οι πηγές που χρησιμοποίησα ήταν έντυπα και ηλεκτρονικά λεξικά. Από τα έντυπα λεξικά χρησιμοποίησα το γαλλοελληνικό λεξικό Larousse των εκδόσεων Πατάκη και το γαλλοελληνικό, ελληνογαλλικό λεξικό νομικών όρων της Νομικής Βιβλιοθήκης. Το πρώτο λεξικό δεν το χρησιμοποίησα σε μεγάλο βαθμό, καθώς οι ειδικοί όροι δεν ήταν εύκολο να βρεθούν σε ένα γενικό λεξικό αν και περιέχει αρκετές ερμηνείες. Το χρησιμοποίησα περισσότερο για την εύρεση άλλων λέξεων μη ειδικών που δεν γνώριζα. Το δεύτερο λεξικό, αν και περιέχει νομικούς όρους, με βοήθησε αρκετά, αφού αρκετές φορές η νομική ορολογία συνδέεται με την οικονομική. Θα μπορούσα να πω πως κάποιοι όροι είναι κοινοί αφού χρησιμοποιούνται και στις δύο επιστήμες. Σχετικά παραδείγματα αποτελούν οι όροι: taux plancher, taux d' imposition και délocalisation.

Εκτός από την χρήση όμως των έντυπων λεξικών, πολύτιμη ήταν και η βοήθεια του Glosbe αλλά και της βάσης ορολογίας δεδομένων IATE. Η βάση παράλληλων κειμένων, νομικού, οικονομικού, πολιτικού και τεχνικού περιεχομένου Glosbe περιείχε αρκετούς όρους, όπως τους impôt direct, marché financier και recettes fiscales. Επιπλέον, η βάση ορολογίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης IATE ήταν ένα σημαντικό εργαλείο για την εύρεση της απόδοσης αρκετών όρων. Ερευνώντας στον τομέα των οικονομικών, των χρηματοοικονομικών και του εμπορίου της συγκεκριμένης βάσης ορολογίας κατάφερα να βρω την απόδοση πολλών όρων. Μερικοί όροι από αυτούς είναι: fuite des capitaux, assiette commune consolidée και obligation. Όπως θα δείτε και στο γλωσσάρι, στην στήλη «πηγή» φαίνεται και η πηγή που έχει χρησιμοποιήσει το IATE για την εγκυρότητα των όρων. Σε μεγάλο βαθμό αυτές οι πηγές αποτελούν οδηγίες, κανονισμούς ή άλλα κείμενα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επομένως, θεωρούνται έγκυρες και ειδικότερα για το κείμενο της παρούσας εργασίας. Θα ήθελα ακόμη να επισημάνω πως αρχικά κάθε όρο τον έψαχνα στα έντυπα λεξικά και αν δεν έβρισκα την απόδοσή του συνέχιζα την έρευνα στο Glosbe και στο IATE. Δεν χρειάστηκε να ψάξω σε άλλα λεξικά, καθώς η απόδοσή τους θα υπήρχε σε κάποιο από αυτά τα εργαλεία. Ολοκληρώνοντας την πορεία που ακολούθησα για τη δημιουργία του γλωσσαρίου θα ήθελα να τονίσω ότι για να είμαι σίγουρη για την εγκυρότητα κάθε όρου στην ελληνική, τον πληκτρολογούσα στη μηχανή αναζήτησης Google. Ανάλογα με το πόσα και ποια αποτελέσματα μου παρουσίαζε αξιολογούσα την εγκυρότητά του. Παρατηρούσα, δηλαδή, τόσο τον αριθμό των αποτελεσμάτων όσο και σε τι είδους κείμενα παρουσιάζονται και τι ποιότητα έχουν αυτά τα κείμενα. Επιπλέον για την εύρεση αλλά και την εγκυρότητα των όρων χρησιμοποίησα και τις σημειώσεις που είχα από το Ε', ΣΤ' και Ζ' εξάμηνο των μαθημάτων του κυρίου Πολίτη και της κυρίας Καρλάφτη. Συγκεκριμένα με τον κύριο Πολίτη στο Ε' και ΣΤ' εξάμηνο είχαμε ασχοληθεί με κείμενα που αφορούσαν την φορολογική πολιτική και έτσι οι σημειώσεις

και οι γνώσεις που απέκτησα από το μάθημα ήταν πολύτιμες. Άλλωστε, όπως ανέφερα και στον πρόλογο, τα μαθήματα αυτά μου κίνησαν το ενδιαφέρον και αποφάσισα να ασχοληθώ με ένα σχετικό θέμα στην πτυχιακή μου εργασία.

Έχοντας κατανοήσει το κείμενο αφετηρίας και έχοντας δημιουργήσει το γλωσσάρι με τη διαδικασία που ανέφερα, μπορούσα πλέον να ξεκινήσω την μεταφραστική διαδικασία και να δημιουργήσω το μετάφρασμα. Αρχικά, κατόπιν συνεννόησης με τον επόπτη καθηγητή κύριο Πολίτη, χώρισα το κείμενο σε τρία μέρη, ώστε να του στέλνω δείγματα μετάφρασης πριν την τελική μετάφραση όλου του κειμένου. Έτσι, ήταν πιο εύκολο να γίνονται οι απαραίτητες διορθώσεις από τον καθηγητή μου. Όπως σχολίασα παραπάνω, για τη δημιουργία του γλωσσαρίου χρειάστηκα έντυπα και ηλεκτρονικά λεξικά. Αυτά ήταν τα εργαλεία μου και για τη μετάφραση του κειμένου γενικότερα, αφού εκτός από τους οικονομικούς όρους, υπήρχαν κάποιες λέξεις που δεν γνώριζα και έπρεπε να συμβουλευτώ κάποιο λεξικό.

Προφανώς, η μετάφραση ολόκληρου του κειμένου δεν εκτελέστηκε σε μία μέρα. Για το λόγο αυτό κάθε φορά που ασχολούμουν με τη μετάφραση του κειμένου αφετηρίας κατέγραφα κάθε σημείο που με δυσκόλευε. Τα σχόλια, επίσης, του επόπτη καθηγητή μου σχετικά με τις διορθώσεις που ήταν απαραίτητες να γίνουν ήταν σημαντικά. Στο σημείο αυτό, λοιπόν, θα ήθελα να παρουσιάσω τα προβλήματα που αντιμετώπισα συνολικά και τους τρόπους με τους οποίους προχώρησα στην επίλυσή τους. Προσπάθησα να ομαδοποιήσω τις δυσκολίες αυτές, οι οποίες θα παρουσιαστούν ευθύς αμέσως.

Πρώτα απ' όλα, αντιμετώπισα κάποια γλωσσικά προβλήματα. Υπήρχαν αρκετά σημεία στα οποία βρήκα διπλές αποδόσεις σε λέξεις. Στην αρχή κιόλας του κειμένου αφετηρίας συναντάμε τη λέξη «harmonisation» (...mais son harmonisation est envisagée depuis de nombreuses années...). Οι αποδόσεις που βρήκα ήταν «εναρμόνιση» και «προσαρμογή». Στο συγκεκριμένο παράδειγμα, η βοήθεια του κυρίου Πολίτη ήταν σημαντική, καθώς μου εξήγησε τη νοηματική διαφορά σε αυτές τις δύο αποδόσεις. Μάλιστα, σύμφωνα με τα σχόλια του κυρίου Πολίτη: «Ο όρος «προσαρμογή» συνεπάγεται ότι κάποιο κράτος αναθεωρεί τη νομοθεσία του ώστε να είναι συμβατή με τις υπόλοιπες νομοθεσίες, ενώ ο όρος «εναρμόνιση» σημαίνει ότι τα κράτη μετά από διαβουλεύσεις αποφασίζουν να μειώσουν τις διαφορές/αποκλίσεις.», κατέληξα στην «εναρμόνιση», καθώς θεώρησα πως ανταποκρίνεται καλύτερα στο νόημα του κειμένου. Μια παρόμοια περίπτωση αποτελεί ο όρος «pouvoir d'imposition» (...le pouvoir d'imposition relève de la compétence de ces derniers...). Αποδίδεται ως «φορολογική εξουσία» και ως «φορολογική αρμοδιότητα». Κατόπιν έρευνας σε παράλληλα κείμενα κατέληξα στην «φορολογική εξουσία», καθώς χρησιμοποιείται σε μεγαλύτερο βαθμό από την δεύτερη απόδοση σε κείμενα οικονομικού περιεχομένου. Συνεχίζοντας, συνάντησα τον όρο «guichet unique» (...de recourir à un guichet unique en Europe pour leurs déclarations fiscales...). Αποδίδεται ως «κέντρο ενιαίας εξυπηρέτησης» και ως «υπηρεσία ενιαίας εξυπηρέτησης». Και οι δύο αυτές αποδόσεις υπάρχουν σε οδηγίες και κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως διαπίστωσα μέσω της ιστοσελίδας Eur-lex. Ωστόσο, η απόδοση που υπάρχει

περισσότερο είναι η «υπηρεσία ενιαίας εξυπηρέτησης», την οποία και επέλεξα. Ένα σημαντικό παράδειγμα σε αυτή την κατηγορία είναι το «projet de taxe sur les transactions financières (TTF)» (Enfin, le projet de taxe sur les transactions financières (TTF) remonte à 2011 et s'est, à de nombreuses reprises...). Με δυσκόλεψε στην απόδοση που έπρεπε να καταλήξω γιατί σε πολλά κείμενα το έβρισκα ως «σχέδιο φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών» και ως «σχέδιο φορολόγησης επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών». Η διαφορά δεν είναι μεγάλη, ωστόσο, ήταν απαραίτητο να καταλήξω σε μία απόδοση, ώστε να υπάρχει συνοχή και συνέπεια στο κείμενο. Έτσι, έκρινα ως καλύτερη απόδοση «σχέδιο φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών», καθώς χρησιμοποιείται σε περισσότερα οικονομικά άρθρα.

Επιπλέον, αντιμετώπισα κάποιες δυσκολίες σε τρεις όρους. Η πρώτη περίπτωση αφορά τον όρο «revenus des particuliers» (...un taux moyen de 36,1 % sur les revenus des particuliers.). Στην αρχή το είχα αποδώσει ως εισόδημα των ιδιωτών, είχα κάνει δηλαδή μία κατά λέξη μετάφραση. Ωστόσο, όταν συμβουλευτήκα κάποια παράλληλα κείμενα στην ελληνική διαπίστωσα πως υπάρχει ο όρος «ιδιωτικό εισόδημα». Έπειτα από έρευνα κατέληξα πως αυτή είναι η σωστή απόδοση, καθώς χρησιμοποιείται σε κείμενα οικονομικού περιεχομένου. Η δεύτερη περίπτωση αφορά τον όρο «fuite des capitaux» (...elle pourrait provoquer une fuite des capitaux...). Αρχικά, τον μετέφρασα ως «πτώση κεφαλαίων», καθώς είχα δει ότι χρησιμοποιείται σε σχετικά κείμενα. Παρόλα αυτά, όταν επανεξέτασα το κείμενο αντιλήφθηκα ότι δεν ήταν η σωστή απόδοση, καθώς αναφέρεται σε «διαρροή κεφαλαίων» και όχι σε πτώση. Επομένως, αν κρατούσα την αρχική απόδοση θα υπήρχε παρανόηση. Η τρίτη και τελευταία περίπτωση αφορά τον όρο «localisation» (...les régimes fiscaux ne suffisent pas à eux seuls à déterminer la localisation.) Στο νομικό λεξικό της Νομικής Βιβλιοθήκης ο συγκεκριμένος όρος αποδιδόταν ως «εντοπισμός». Ωστόσο, η απόδοση αυτή δεν ήταν η κατάλληλη για την επίτευξη του νοήματος. Έτσι, το απέδωσα ως «τόπος εγκατάστασης της επιχείρησης», καθώς θεώρησα πως ήταν κατάλληλο, σύμφωνα με τα συμφραζόμενα.

Στη συνέχεια υπήρξαν κάποια προβλήματα όσον αφορά την σύνταξη στην γλώσσα στόχος και την σωστή μεταφορά του νοήματος. Υπήρχαν κάποιες περιπτώσεις που η σύνταξη έπρεπε να αλλάξει από τη γλώσσα αφετηρίας στην γλώσσα στόχος, ώστε το κείμενο να έχει συνοχή. Στην πρόταση «En Europe, la fiscalité est organisée comme dans la plupart des autres pays du monde.», η σύνταξη έπρεπε να αλλάξει. Δεν θα ήταν δόκιμο στην ελληνική αν μετέφραζα κατά λέξη την παρούσα πρόταση. Έτσι, την απέδωσα ως «Στην Ευρώπη», η οργάνωση της φορολογίας πραγματοποιείται όπως και στις περισσότερες άλλες χώρες του κόσμου.». Μία ακόμη παρόμοια περίπτωση αφορά το «selon l'OCDE» και το «selon la Commission européenne». Οι δύο αυτές φράσεις βρίσκονται στο τέλος της πρότασης του κειμένου αφετηρίας. Ωστόσο, στην ελληνική δεν συνηθίζεται να τοποθετούνται φράσεις όπως «σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ» και «σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή» στο τέλος της πρότασης αλλά στην αρχή.

Επιπροσθέτως, υπήρχαν κάποια σημεία στο κείμενο αφετηρίας που με δυσκόλεψαν ως προς την κατανόηση του νοήματός τους. Το πρώτο σημείο είναι : «Plusieurs grands chantiers relatifs à la fiscalité...». Ψάχνοντας, αρχικά, την απόδοση της λέξης «chantier» σε λεξικά, η μόνη απόδοση που έβρισκα ήταν «έργο». Παρόλα αυτά, έκρινα πως δεν ήταν η κατάλληλη απόδοση, καθώς το νόημα δεν αποδίδεται σωστά. Με δυσκόλεψε αρκετά να καταλήξω στην απόδοση «ζήτημα», καθώς δεν μπορούσα να κατανοήσω το νόημα. Έπειτα, όμως, από αρκετή σκέψη κατέληξα στην συγκεκριμένη απόδοση. Τέλος, το σημείο που με δυσκόλεψε περισσότερο είναι: «Plutôt en pointe sur ce dossier, la France a fait partie des pays ayant reculé...». Η φράση «Plutôt en pointe sur ce dossier», είναι αυτή που με δυσκόλεψε στην κατανόηση του νοήματος, καθώς δεν γνώριζα τι σημαίνει αλλά και δεν κατάφερα να βρω την απόδοσή της σε κάποιο λεξικό. Η μόνη απόδοση που βρήκα σε ηλεκτρονικό λεξικό είναι: «στην πρώτη γραμμή του θέματος», δεν είναι όμως η κατάλληλη στην παρούσα περίπτωση. Έτσι, στο σημείο αυτό την λύση μου έδωσε ο κύριος Πολίτης. Επομένως, η πρόταση μεταφράστηκε: «Η Γαλλία, που πρωτοστατούσε σ' αυτό το ζήτημα, συγκαταλέγεται μεταξύ των χωρών που υποχώρησαν...». Γίνεται, έτσι, αντιληπτό, ότι το λεξικό δεν αποτελεί το μόνο μέσω τεκμηρίωσης του μεταφραστή. Συμμεριζόμαστε την άποψη του Kautz ότι μια σημαντική δεξιότητα του μεταφραστή είναι αυτή της αναζήτησης πληροφοριών (Βλαχόπουλος 2010). Ο μεταφραστής μπορεί να αναζητήσει πληροφορίες τόσο από παράλληλα κείμενα, όσο και από ειδικούς ακόμα και από τις ίδιες του τις γνώσεις και εμπειρίες.

Η τελευταία κατηγορία προβλημάτων που αντιμετώπισα αφορά το ύφος. Όπως αναφέρει ο Στέφανος Βλαχόπουλος στο βιβλίο του *Μετάφραση και Δημιουργικότητα* «Το ύφος παίζει πολύ μεγάλο ρόλο κατά την επικοινωνία και συγκεκριμένα παίζει σημαντικό ρόλο στην εξαγωγή της σημασίας ενός μηνύματος από τον αποδέκτη». Είναι σημαντικό, λοιπόν, να διατηρηθεί στην προκειμένη περίπτωση το ύφος του πρωτοτύπου, δηλαδή σοβαρό, επίσημο και λιτό. Σε αρκετά σημεία συναντάμε το «Cependant». Είναι μία λέξη που χρησιμοποιείται στην καθομιλουμένη γλώσσα και μπορεί να μεταφραστεί ως «όμως», «παρόλο». Στην προκειμένη περίπτωση, όμως, οι αποδόσεις αυτές είναι πιο χαμηλά υφολογικά και για αυτό κρίνεται καλύτερο να αποδοθεί ως «εντούτοις». Το ίδιο ισχύει και για το «A l'inverse». Το να μεταφραστεί ως «αντίθετα» δεν θα αποτελούσε σφάλμα, αλλά το «αντιθέτως» είναι πιο σωστό σε επίπεδο ύφους. Μία ακόμη υφολογική παρατήρηση αφορά τον όρο «adoption» (L'adoption d'une législation fiscale...). Η πιο γνωστή απόδοσή του είναι «υιοθέτηση». Ωστόσο, όταν αναφερόμαστε σε φορολογική νομοθεσία, η πιο κατάλληλη απόδοση είναι «θέσπιση». Τέλος, υπάρχει το σημείο «taxe sur les transactions financières», το οποίο απέδωσα ως «φόρος επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών», αν και η πιο κοινή απόδοση του «sur» δεν είναι «επί», στην συγκεκριμένη περίπτωση, όμως, αρμόζει λόγω ύφους.

Οι δυσκολίες που μόλις ανέφερα ήταν οι σημαντικότερες που αντιμετώπισα κατά την διάρκεια της μεταφραστικής διαδικασίας. Θεωρώ πως κατάφερα να τις επιλύσω με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και να δημιουργήσω ένα σωστό μετάφρασμα. Σε γενικές γραμμές, πιστεύω πως το μετάφρασμα έχει επιτύχει τον σκοπό του, ο οποίος είναι να

μεταδώσει πληροφορίες σχετικά με το θέμα που πραγματεύεται. Όσον αφορά στην ποιότητα του μεταφράσματος, θεωρώ πως χαρακτηρίζεται από συνοχή και συνεκτικότητα.

Συνοψίζοντας, η μετάφραση ενός ειδικού κειμένου και μάλιστα οικονομικού δεν αποτελεί μία εύκολη υπόθεση. Απαραίτητη είναι η ανάλυση και ερμηνεία του νοήματος του κειμένου αφετηρίας, για την οποία χρειάζεται τόσο η πολύ καλή γνώση της γλώσσας αφετηρίας όσο και η χρήση παράλληλων κειμένων. Πρέπει να δοθεί μεγάλη προσοχή στην ποιότητα και στο ύφος του κειμένου στόχος, αλλά και στο περιεχόμενό του, ώστε να μεταδοθεί σωστά το νόημα.

ΓΛΩΣΣΑΡΙ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ		
ΓΑΛΛΙΚΟΣ ΟΡΟΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΟΣ	ΠΗΓΗ
action	μετοχή	(IATE) Directive 86/635/CEE, J
allocation des ressources	κατανομή των πόρων	(IATE) Συνθήκη ΕΚ, άρθ. 98
assiette commune consolidée	κοινή ενοποιημένη βάση	(IATE) Πρόταση οδηγίας για την
budget communautaire	κοινοτικός προϋπολογισμός	(IATE) Γενική Έκθεση επί της
chiffre d'affaires	κύκλος εργασιών	(IATE) Λεξικό Τραπεζικής
concurrence financière	οικονομικός ανταγωνισμός	Glosbe
concurrence fiscale	φορολογικός ανταγωνισμός	(IATE) Ανακοίνωση της
cotisation sociale	εισφορά κοινωνικής ασφάλισης	Glosbe
déclaration fiscale	φορολογική δήλωση	(IATE)
délocalisation	μετεγκατάσταση	Φορτσάκης Π.Θεόδωρος, Ιούλιος
double imposition	διπλή φορολόγηση	(IATE) Υπουργείο Οικονομικών
dumping	πρακτική ντάμπινγκ	(IATE) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.
échanges intracommunautaires	ενδοκοινοτικές συναλλαγές	Glosbe
économie nationale	εθνική οικονομία	Glosbe
évitement fiscal	φοροαποφυγή	(IATE) Κανονισμός 1798/2003
finances publiques	δημόσια οικονομικά	(IATE) ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ
fiscalité	φορολογία	Γαλλοελληνικό λεξικό-Larousse,
fiscalité indirecte	έμμεση φορολογία	(IATE) Ιστοσελίδα της
fraude fiscale	φοροδιαφυγή	(IATE) Οδηγία 2004/56/ΕΚ της
fuite des capitaux	διαρροή κεφαλαίων	(IATE) Ψήφισμα του
imposition	φορολόγηση	Γαλλοελληνικό λεξικό-Larousse,
impôt	φορολόγηση, φόρος	Glosbe
impôt direct	άμεσος φόρος	Glosbe
impôt indirect	έμμεσος φόρος	Glosbe
impôt sur le capital des particuliers	φόρος επί του ιδιωτικού κεφαλαίου	Glosbe (Σύνθεση)
impôt sur le revenu	φόρος εισοδήματος	(IATE)
impôt sur les sociétés	φόρος εταιρειών	(IATE) Οδηγία 2011/96/ΕΕ του
législation fiscale	φορολογική νομοθεσία	Glosbe
marché financier	χρηματοπιστωτική αγορά	Glosbe
marché intérieur	εσωτερική αγορά	Glosbe
marché unique européen	ενιαία ευρωπαϊκή αγορά	Glosbe
obligation	ομόλογο	(IATE) ΕΚΤ, Σταθερότητα των
opérations financières	χρηματοοικονομικές συναλλαγές	Glosbe
optimisation fiscale	φορολογική βελτιστοποίηση	(IATE) Νομοθετικό ψήφισμα του
paradis fiscal	φορολογικός παράδεισος	Glosbe
PIB	ΑΕΠ	Glosbe
politique fiscale	φορολογική πολιτική	(IATE)
prélèvement	εισφορά	Glosbe
produits dérivés	παράγωγα προϊόντα	Glosbe
produits financiers	χρηματοοικονομικά προϊόντα	Glosbe
recettes fiscales	φορολογικά έσοδα	Glosbe
rescrits fiscaux	φορολογικές αποφάσεις τύπου	Glosbe
secteur financier	χρηματοπιστωτικός τομέας	(IATE) ΕΕ L 35/2003, άρθρο 2,
système d'imposition	φορολογικό σύστημα	Glosbe
système fiscal comparable	συγκρίσιμο φορολογικό σύστημα	Glosbe (Σύνθεση)
taux d'imposition	φορολογικός συντελεστής	Φορτσάκης Π.Θεόδωρος, Ιούλιος
taux plancher	κατώτατος συντελεστής	Φορτσάκης Π.Θεόδωρος, Ιούλιος
taxe GAFA	φόρος GAFA	Glosbe
taxe sur les transactions financières	φόρος επί των χρηματοπιστωτικών	(IATE) Πρόταση οδηγίας του
titre	τίτλος	Glosbe
TVA	ΦΠΑ	(IATE) N 2859/00, Κύρωση
versement	πληρωμή	Glosbe
zone euro	ζώνη του ευρώ	(IATE) ΣΛΕΕ, Πρωτόκολλο αριθ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΛΕΞΙΚΑ

- Γαλλοελληνικό λεξικό-Larousse (2012), Πατάκης
- European Union Terminology-IATE, <https://iate.europa.eu/home>
- Glosbe, <https://el.glosbe.com/>
- Φορτσάκης Θ. (2013): Γαλλο-ελληνικό, ελληνο-γαλλικό λεξικό νομικών όρων, Αθήνα, Νομική Βιβλιοθήκη

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βλαχόπουλος Σ. (2010): *Μετάφραση και Δημιουργικότητα*, Αθήνα, Κλειδάριθμος
- Κελάνδριας Π. (2007): *Η μετάφραση των οικονομικών κειμένων. Μια λειτουργική προσέγγιση*, Αθήνα, Δίαυλος
- Κεντρωτής Γ. (1996): *Θεωρία και Πράξη της Μετάφρασης*, Αθήνα, Δίαυλος
- Nord C. (2014): *Η μετάφραση ως στοχευμένη δραστηριότητα. Εισαγωγή στις λειτουργικές προσεγγίσεις*. Μετάφραση-Προσαρμογή: Σ. Γραμμενίδης- Δ. Λάμπρου. Επιστημονική Επιμέλεια: Σ. Γραμμενίδης, Αθήνα, Δίαυλος

ΙΣΤΟΓΡΑΦΙΑ

- Toute l'Europe.eu, <https://www.touteleurope.eu/>